

Protecția familiilor cu copii și a celor cu venituri mici

Dumitru VIERIU,
doctor în drept, avocat, baroul București (România)

SUMMARY

Social service, a component of the national system of social protection, including social services and social benefits granted to develop the capacities of individual or collective for social needs, increasing the quality of life and promoting the principles of cohesion and social inclusion.

Încă din antichitate și până în zilele noastre, omul se află într-un proces de socializare care este caracterizat prin raportarea personalității sale la societate, la sistemul normativ și valoric al acestuia. Pe parcursul vieții capacitatea intelectuală și aptitudinile fiecăruia încep să schimbe și să modeleze ființa umană dându-i o personalitate cu care să interacționeze cu mediul, schimbându-l și modelându-l după propriile nevoi. Protecția persoanelor aflate în imposibilitatea de a avea resurse suficiente, pentru a-și crea o viață decentă a fost și rămâne în atenția societății. Despre această situație ne relevă și următoarele evenimente istorice.¹

În secolul al XIII-lea, în România, asistența socială a fost semnalată sub forma unor acțiuni filantropice, caritabile. Toate acestea erau organizate în aziluri pentru bolnavi și bătrâni săraci, pentru infirmi, construite lângă unele mănăstiri și biserici.

La Mățul de Jos de lângă Câmpulung, în secolul al XIV-lea, Radu Basarab a construit un ospiciu pentru adăpostirea nevăzătorilor, invalizilor.

La București, în secolul al XVI-lea, Negru Vodă a înființat în mlaștina Dâmboviței, sub dealul Mitropoliei așezări pentru ajutorarea săracilor.

La începutul secolului al XVIII-lea, în anul 1704, a fost întemeiată "Fundația Colțea" de către Mihai Cantacuzino și de clucerul Colțea. În această perioadă s-a construit o mănăstire și primul spital din Țara Românească.

Sub domnia lui Mihai Șuțu, în Muntenia, în anul 1780, se înființează "Epitropia Obștei".

Generalul Kiseleff înființează în anul 1864 "Eforia caselor făcătoare de bine și de folos obștesc, "aflată în subordinea Departamentului bisericesc.

Doamna Elena Cuza, împreună cu organele bisericești, acordă în anul 1862 sprijin la construirea unui așezământ de fete orfane, amplasat lângă Palatul Cotroceni din București.

În anul 1775, a fost promulgată legea privind protecția pentru copil și înființarea unor instituții specializate de ocrotire pentru persoanele aflate în dificultate.

Un sistem bine organizat și structurat de asistență socială îl avem în anul 1831 când a apărut Regulamentul Organic.

În anul 1859, după ce are loc Unirea Principatelor Române, apar acte normative care stabilesc atribuții concrete pentru serviciile de asistență socială de la nivelul comunelor și județelor.

În anul 1920, a fost creat Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirii Sociale în cadrul căruia funcționa Direcția Asistenței Sociale. La nivel local erau birourile județene și comunale, iar ca organ local consultativ, de aviz și coordonare era Comitetul Județean.

În anul 1930, a fost promulgată Legea sanitară și de ocrotire socială.

În perioada socialistă sistemul de asistență socială a decăzut. Încă din anul 1952, la nivel universitar nu mai erau pregătiți asistenți sociali. Profesia de asistent social a fost exclusă din nomenclatorul profesiilor. Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale, apoi Ministerul Muncii (din 1969) avea rolul

să coordoneze activități de protecție și asistență socială. Autoritățile locale din această perioadă aveau stabilite sarcini pentru distribuirea unor ajutoare în situații de urgență.

În anul 1987, sociologia, ca program de formare profesională a fost desființată.

După Revoluția din decembrie 1989, în primele luni ale anului 1990 s-a pus problema punerii în practică a profesiei de asistent social și organizării sistemului de servicii în asistența socială.

În anul 1990, la nivel central, Ministerul Muncii și Protecției Sociale a lansat inițiativa să se reorganizeze învățământul de asistență socială. Mai întâi a fost sub formă de colegiu, apoi sub formă universitară. Abordarea acestuia în contextul modern duce la realizarea unor servicii de asistență socială, de o înaltă calitate și eficacitate. Astăzi, pe fondul unor acțiuni deosebite, realizate la nivelul fiecărei societăți, pentru protecția socială a persoanelor, familiilor, grupurilor și comunităților aflate în nevoie, bisericile și comunitățile creștine își continuă misiunea cu caracter spiritual și de caritate, consecventă modelului oferit de Domnul Isus Hristos.

Asistența socială este reprezentată de un ansamblu unitar, constituit potrivit Legii nr. 47/2006 privind sistemul național de asistență socială.

Acest sistem reprezintă ansamblul de instituții și măsuri prin care statul, prin autoritățile administrației publice centrale și locale, colectivitatea locală și societatea civilă intervine pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare ori permanente ale unor situații care pot genera marginalizarea sau excluderea socială a persoanei, familiei, grupurilor ori comunităților.²

Asistența socială, componentă a sistemului național de protecție socială, cuprinde serviciile sociale și prestațiile sociale acordate în vederea dezvoltării capacităților individuale sau colective pentru asigurarea nevoilor sociale, creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială.³ Este asigurată pe plan central de mai multe ministere cu atribuții în domeniu, cum sunt: Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Ministerul Sănătății și Familiei cu Secretariatul de Stat pentru Persoanele cu

Handicap, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Justiției, Comitetul Român pentru Adopție, Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție, Ministerul Administrației Publice, iar pe plan local - de consiliile Județene, consiliile locale ale unităților administrativ-teritoriale, respectiv - direcțiile județene de muncă și protecție socială.

Pe plan local, asistența socială se întemeiază pe principiul descentralizării și al autonomiei locale. În acest cadru, unitățile administrativ-teritoriale au obligația de a satisface interesele și nevoile persoanelor din cadrul propriilor comunități. Serviciile de asistență socială mai pot fi oferite de instituții autonome, publice și private, organizații neguvernamentale și alți reprezentanți ai societății civile care derulează programe în sprijinul persoanelor defavorizate. Pentru realizarea acestor obiective, managementul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale este necesar să asigure colaborarea permanentă cu autoritățile locale atât pentru identificarea celor aflați în dificultate, cât și celor mai eficiente forme de sprijin ale acestora.

Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, în domeniul organizării asistenței sociale, acționează prin direcțiile sale de specialitate pentru:

- coordonarea sistemului național de asistență socială, inițierea de proiecte de acte normative și urmărirea aplicării legislației în domeniul asistenței sociale;
- evaluarea la nivel național a programelor de asistență socială și propunerea strategiei privind politicile familiale pe baza indicatorilor sociali;
- inițierea, coordonarea și urmărirea realizării unor programe de servicii de asistență socială în colaborare cu administrația locală, organizațiile neguvernamentale și alți reprezentanți ai societății civile;
- coordonarea metodologică a activității instituțiilor care asigură servicii comunitare de asistență socială, finanțate de la bugetul de stat și bugetele locale;
- asigurarea plății alocațiilor familiale, ajutoarelor și a indemnizațiilor cu caracter reparator de la bugetul de stat;
- elaborarea politicilor familiale și supunerea lor spre aprobare organelor competente;

- acordarea de subvenții asociațiilor și fundațiilor române cu personalitate juridică, care înființează și administrează unități de asistență socială.

Serviciile sociale sunt asigurate de către furnizorii publici sau privați. În conformitate cu Ordinul Ministrului muncii, familiei și protecției sociale nr. 1548/18.11.2010, Direcțiile generale de asistență socială și protecție a copilului pot să depună individual sau în parteneriat cu furnizorii privați de servicii sociale, acreditați în condițiile legii proiecte, în vederea obținerii de finanțare în cadrul programelor de interes național în domeniul protecției familiei și a drepturilor copilului.

Asistența socială care se realizează de compartimentele de specialitate din cadrul direcțiilor de muncă și solidaritate socială în colaborare cu primăriile are în vedere: identificarea familiilor, a unor membri ai acestora și a persoanelor singure cu o situație de risc social; realizarea de anchete sociale și evaluarea sociomedicală a persoanelor aflate în dificultate; acordarea de ajutoare materiale în bani sau în natură, potrivit reglementărilor în vigoare; organizarea și acordarea de servicii sociale persoanelor cu nevoi speciale; ocrotirea în instituții specializate, în familii substitutive sau de către asistenți maternali a copiilor aflați în situații critice, asistarea în cămine a bolnavilor cronici, a persoanelor cu handicap și a persoanelor vârstnice fără sprijin material; verificarea periodică și monitorizarea la nivelul unităților administrativ-teritoriale a realizărilor în domeniul asistenței sociale; finanțarea din bugetele locale a programelor de servicii sociale și a unor prestații reglementate prin lege, organizarea și subvenționarea unor programe de interes local de către administrația publică locală, direct sau pe baza convențiilor încheiate de către reprezentanți ai societății civile; organizarea, la nivel local, a plății drepturilor de asistență socială reglementate prin lege; acordarea de indemnizații și alocații familiale.

Prestațiile de asistență socială reprezintă drepturi acordate pentru depășirea unor situații dificile care afectează economic și social copiii, familiile și persoanele cu nevoi speciale. Alocațiile familiale sunt acordate

tuturor persoanelor care întrunesc condițiile prevăzute de actele normative care le reglementează acordarea. Sistemul de asistență socială prevede și ajutoare ce se acordă familiilor ale căror venituri se situează sub o anumită limită, stabilită prin lege, care se află în situații de necesitate sau dificultate din cauza unor pierderi provocate din cauze temeinic justificate. Este vorba de: ajutorul social, ajutorul de urgență, ajutorul pentru soțiile celor care satisfac serviciul militar, ajutorul rambursabil acordat persoanelor refugiate, ajutorul acordat pentru achitarea facturilor la energia termică.⁴

În anul 2010, prin Legea nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, cu modificările și completările ulterioare, în scopul menținerii totuși a acordării unor drepturi, s-a reglementat diminuarea cuantumului indemnizației pentru creșterea copilului cu 15%.

În conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență nr. 111/2010, persoanele ai căror copii se nasc începând cu data de 01.01.2011, precum și una dintre persoanele care a adoptat copilul sau care are copilul în plasament ori în plasament în regim de urgență, cu excepția asistentului maternal profesionist care poate beneficia de aceste drepturi numai pentru copiii săi, precum și persoana care a fost numită tutore și care, în ultimul an anterior datei nașterii copilului, au realizat timp de 12 luni venituri din salarii, venituri din activități agricole supuse impozitului pe venit pot beneficia opțional de următoarele drepturi:

- concediu pentru creșterea copilului (pentru primele 3 nașteri) în vârstă de până la un an, iar până la împlinirea vârstei de 2 ani al aceluiași copil, concediu fără plată, o indemnizație lunară în cuantum de 75% din media veniturilor nete realizate pe ultimele 12 luni care nu poate fi mai mică de 600 lei și nici mai mare de 3400 lei (pentru primul an) ori opțional acordarea stimulentului de inserție în cuantum lunar de 500 lei pentru persoanele care obțin venituri supuse impozitului înainte de împlinirea de către copil a vârstei de un an pentru perioada rămasă până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani;

- concediu pentru creșterea copilului (pentru primele 3 nașteri) în vârstă de până la 2 ani, precum și o indemnizație lunară în cuantum de 75% din media veniturilor nete realizate pe ultimele 12 luni și nu poate fi mai mică de 600 lei și nici mai mare de 1.200 lei (pentru cei 2 ani).

Pentru copilul cu handicap concediul pentru creșterea copilului se acordă până la împlinirea de către acesta a vârstei de 3 ani, iar indemnizația aferentă se acordă în cuantum de 75% din media veniturilor nete realizate pe ultimele 12 luni care nu poate fi mai mică de 600 lei și nici mai mare de 3400 lei,⁵ ori opțional acordarea stimulentului de inserție în cuantum lunar de 500 lei pentru persoanele care obțin venituri supuse impozitului înainte de împlinirea de către copil a vârstei de un an pentru perioada rămasă până la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani, fără a i se mai acorda indemnizația lunară, plata acesteia va fi suspendată.

Perioada acordării concediului pentru creșterea copilului poate fi prelungită în cazul în care există o suprapunere a două sau trei situații de natură de a genera acest drept (nașteri), iar cuantumul indemnizației lunare se majorează cu suma de 600 lei pentru fiecare dintre copii, începând cu cel de-al doilea.

Cuantumul alocației de stat pentru copii în vârstă de până la 2 ani, respectiv - 3 ani, în cazul copilului cu handicap, este de 200 lei.

Indemnizația pentru creșterea copilului și alocația de stat se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, iar plata acestor drepturi se face de către Agenția Națională pentru Prestații Sociale, prin agențiile teritoriale.

Pentru ca cererea pentru acordarea indemnizației pentru creșterea copilului, a stimulentului de inserție sau alocației de stat să fie depusă și înregistrată la primăria comunei, orașului, municipiului, respectiv sectoarelor municipiului București, pe raza căreia/căruia solicitantul își are domiciliul sau reședința, trebuie să fie însoțită de următoarele documente:

- copia actului de identitate al solicitantului și a certificatului de naștere al copilului pentru care se solicită dreptul ori, după caz,

de livretul de familie, certificate pentru conformitate cu originalul;

- actele doveditoare privind calitatea solicitantului și relația acestuia cu copilul/copiii pentru care solicită dreptul;

- actele doveditoare care să ateste îndeplinirea perioadelor pentru acordarea acestor drepturi;

- dovada eliberată de angajator sau organele competente privind veniturile realizate, care să ateste că începând cu 01.01.2011 persoanele care, în ultimul an anterior datei nașterii copilului, au realizat timp de 12 luni venituri din salarii, venituri din activități independente, venituri din activități agricole supuse impozitului pe venit potrivit prevederilor Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

- dovada privind suspendarea activității pentru perioada în care se solicită concediul pentru creșterea copilului.

Persoanele care au născut sau nasc până la data de 31.12.2010 inclusiv, precum și cele care au adoptat sau adoptă copilul, cărora li s-a încredințat sau li se încredințează copilul în vederea adopției sau care au sau vor avea copilul în plasament, în plasament în regim de urgență, cu excepția asistentului maternal profesionist, ori care au fost sau urmează să fie numite tutore până la această dată beneficiază de drepturile reglementate de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 148/2005, aprobată cu modificări și completări prin legea nr. 7/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Începând cu 1 ianuarie 2011, pentru persoanele menționate, indemnizația pentru creșterea copilului se acordă în cuantum de 75% din media veniturilor nete lunare realizate în ultimele 12 luni anterioare nașterii copilului sau, după caz, anterioare adopției, încredințării în vederea adopției, stabilirii măsurii plasamentului sau a plasamentului în regim de urgență sau a instituirii tutelei, dar nu mai puțin de 600 lei și nu mai mult de 3400 lei.⁶

Prin Hotărârea Guvernului României nr. 1007 din 27.10.2010 au fost aprobate următoarele programe de interes național în domeniul protecției familiei și a drepturilor copilului pentru perioada 2010-2012:

1. Programul "Închiderea instituțiilor de tip vechi și înființarea de centre de recuperare, de case de tip familial și/sau apartamente" - PIN 1 având ca obiectiv creșterea numărului de case de tip familial și apartamente și reducerea numărului de instituții de tip vechi.

2. Programul "Intervenție în situații de violență în familie" - PIN 2 având ca obiectiv întărirea capacității direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului (DGASPC) de intervenție în situații de violență în familie.

În conformitate cu prevederile legii nr. 277/2010 se instituie alocația pentru susținerea familiei ca formă de sprijin pentru familiile cu venituri reduse care au în creștere și îngrijire copii în vârstă de până la 18 ani.

Beneficiarii acestei alocații sunt:

- familia formată din soț, soție și copiii aflați în întreținerea acestora, care locuiesc împreună. Dacă venitul net mediu lunar pe membru de familie se situează până la 200 lei, familia beneficiază de un quantum lunar al alocației de 30 lei pentru un copil, 60 lei pentru familia cu 2 copii, 90 lei pentru familia cu 3 copii, 120 lei pentru familia cu 4 copii și mai mulți. Dacă venitul net mediu lunar pe membru de familie se situează între 201 lei și 370 lei, familia beneficiază de un quantum lunar al alocației de 25 lei pentru un copil, 50 lei pentru familia cu 2 copii, 75 lei pentru familia cu 3 copii, 100 lei pentru familia cu 4 copii și mai mulți;

- persoana singură și copiii aflați în întreținerea acesteia și care locuiesc împreună cu aceasta (familia monoparentală). Dacă venitul net mediu lunar pe membru de familie se situează până la 200 lei, familia beneficiază de un quantum lunar al alocației de 50 lei pentru un copil, 100 lei pentru familia cu 2 copii, 150 lei pentru familia cu 3 copii, 200 lei pentru familia cu 4 copii și mai mulți. Dacă venitul net mediu lunar pe membru de familie se situează între 201 lei și 370 lei, familia beneficiază de un quantum lunar al alocației de 45 lei pentru familia cu un copil, 90 lei pentru familia cu 2 copii, 135 lei pentru familia cu 3 copii, 180 lei pentru familia cu 4 copii și mai mulți.

Alocația pentru susținerea familiei se asi-

gură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, iar plata acestor drepturi se face de către Agenția Națională pentru Prestații Sociale, prin agențiile teritoriale.

Cererea și declarația pe propria răspundere pentru acordarea alocației în vederea susținerii familiei trebuie să fie însoțită de actele doveditoare privind componența familiei, veniturile acesteia și, după caz, privind frecventarea cursurilor școlare de către copiii aflați în întreținere și, de asemenea, trebuie depusă și înregistrată la primăria comunei, orașului, municipiului, respectiv sectoarelor municipiului București, pe raza căreia/căruia solicitantul își are domiciliul sau reședința

În vederea verificării îndeplinirii de către solicitant a condițiilor de acordare a alocației, primarul dispune, în mod obligatoriu, evaluarea socioeconomică a familiei, prin anchetă socială, în termen de 15 zile de la data înregistrării cererii.⁷

În conformitate cu prevederile Legii nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii, republicată în Monitorul Oficial al României nr. 300 din 07.05.2009 se instituie alocația de stat pentru toți copiii, în vârstă de până la 18 ani, fără discriminare. Această alocație se acordă și tinerilor care au împlinit vârsta de 18 ani, care urmează cursurile învățământului liceal sau profesional, iar cei care repetă anul școlar nu beneficiază de acest drept, cu excepția celor care repetă din motive de sănătate, dovedite cu certificate medicale. Stabilirea dreptului de alocație de stat pentru copii se face pe baza cererii și a actelor din care rezultă îndeplinirea condițiilor de acordare a acestui drept.

Alocația de stat pentru copii se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, iar plata acestui drept se face de către Agenția Națională pentru Prestații Sociale, prin agențiile teritoriale unuia dintre părinți pe baza acordului acestora sau în caz de neînțelegeri, pe baza deciziei autorității tutelare ori a hotărârii judecătorești rămasă definitivă și irevocabilă, părintelui căruia i s-a încredințat copilul spre creștere și educare și, de asemenea, tutorelui, curatorului, persoanei căreia

i-a fost dat în plasament familial copilul, inclusiv asistentului maternal sau persoanei căreia i-a fost încredințat copilul în vederea adopției. După împlinirea vârstei de 14 ani, plata alocației de stat pentru copii se poate face direct titularului, cu încuviințarea reprezentantului său legal.⁸

În conformitate cu prevederile legii nr. 195/2010 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2010 privind implementarea programului de încurajare a consumului de fructe în școli, începând cu anul școlar 2010/2011, fructele proaspete distribuite gratuit elevilor din clasele I-VIII care frecventează învățământul de stat și privat autorizat/acreditat, perioada și frecvența distribuției, precum și limita valorii zilnice/elev se stabilesc și se actualizează anual prin hotărârea Guvernului, în funcție de evoluția prețurilor și a tarifelor.⁹

Una dintre măsurile de reducere a impactului negativ al crizei economice este și aceea de acordare a ajutorului social pentru asigurarea venitului minim garantat, reglementat prin Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare. În temeiul dispozițiilor art. 1, alin. (1) din Legea 416/2001, familiile și persoanele singure, cetățeni români, au dreptul la un venit minim garantat ca formă de asistență socială. Potrivit art. 9 din același act normativ, ajutorul social, în condițiile acestei legi, se acordă pe bază de cerere și declarație pe propria răspundere, însoțite de actele doveditoare privind componența familiei și veniturile membrilor acesteia. Titularul ajutorului social este reprezentantul familiei, iar beneficiarul ajutorului social este familia.

Conform art. 8, alin. (3) din Legea nr. 416/2001 cu modificările și completările ulterioare, în cazul în care familia sau persoana singură are în proprietate, cel puțin, unul dintre bunurile cuprinse în lista bunurilor care nu sunt considerate de strictă necesitate pentru nevoile familiale, aceasta nu beneficiază de ajutor social.

Nivelul lunar al venitului minim garantat este de:

- 125 lei pentru persoana singură;
- 225 lei pentru familiile formate din 2 persoane;

- 313 lei pentru familiile formate din 3 persoane;

- 390 lei pentru familiile formate din 4 persoane;

- 462 lei pentru familiile formate din 5 persoane;

- câte 31 lei pentru fiecare altă persoană peste numărul de 5 persoane.¹⁰

Ajutorul social precum și contribuțiile de asigurări sociale de sănătate se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, iar plata acestor drepturi se face de către Agenția Națională pentru Prestații Sociale, prin agențiile teritoriale.

Plata ajutorului social se realizează, după caz, în funcție de opțiunea beneficiarului, pe bază de mandat poștal, în cont curent personal sau în cont de card, ultimele două opțiuni realizându-se prin unitățile bancare pe bază de borderou, cu plata unui comision bancar care nu poate fi mai mare de 0,1% din dreptul achitat și va fi stabilit prin negociere.

Persoana singură beneficiară de ajutor social, precum și persoanele care fac parte din familiile beneficiare de ajutor social au dreptul la asigurare socială de sănătate,¹¹ contribuția fiind plătită de către Agențiile Teritoriale pentru Prestații Sociale.

În temeiul dispozițiilor art. 5, alin. (1) din Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 5/2003 privind acordarea de ajutoare pentru încălzirea locuinței, precum și a unor facilități ale populației pentru plata energiei termice, cu modificările și completările ulterioare, familiile și persoanele singure cu venituri reduse care utilizează pentru încălzirea locuinței energie termică furnizată în sistem centralizat, beneficiază de ajutor lunar pentru încălzirea locuinței prin compensarea procentuală a valorii efective a facturii la energie termică. Conform art. 14, alin. (1) și (2) din același act normativ, ajutorul pentru încălzirea locuinței se acordă pe bază de cerere, însoțită de declarația pe propria răspundere privind componența familiei și veniturile acesteia. Titularul ajutorului pentru încălzirea locuinței este persoana care a completat cererea, iar beneficiarul este familia sau persoana singură.

Potrivit art. 162 alin. (4) al aceluiași act

normativ, la stabilirea venitului net mediu lunar pe membru de familie și, după caz, al persoanei singure, se iau în calcul toate veniturile nete realizate de membrii acesteia în luna anterioară depunerii cererii, inclusiv cele care provin din drepturi de asigurări sociale de stat, asigurări de șomaj, obligații legale de întreținere, indemnizații, alocații și ajutoare cu caracter permanent și alte creanțe legale, cu excepția burselor de studii și a burselor sociale, precum și a sprijinului financiar prevăzut de Hotărârea Guvernului nr. 1488/2004 privind aprobarea criteriilor și a cuantumului sprijinului financiar ce se acordă elevilor în cadrul Programului național de protecție socială "Bani de liceu" cu modificările și completările ulterioare.

Conform art. 16, alin. (41) și alin. (42) din O.U.G. 5/2003 cu modificările și completările ulterioare, în cazul în care familia sau persoana singură are în proprietate, cel puțin, unul dintre bunurile cuprinse în lista bunurilor care nu sunt considerate de strictă necesitate pentru nevoile familiale, aceasta nu beneficiază de ajutor pentru încălzirea locuinței.

Dintre reglementările comunitare în domeniul asistenței sociale putem preciza că în Regulamentele nr. 1408/71 și nr. 883/2004 nu este definit termenul "asistență socială" conținutul acestuia fiind diferit în statele-membre, în schimb Curtea de Justiție are o altă interpretare a acestui termen. Aceasta a restrâns foarte mult domeniul asistenței sociale. Constatând ca securitatea socială și asistența socială sunt înrudite, de vreme ce principalul criteriu de acordare este nevoia

solicitantului, iar acordarea lor nu depinde de angajare, Curtea a decis că dificultățile de interpretare nu trebuie să ducă la prejudicierea drepturilor lucrătorilor. Prin urmare, prestațiile de asistență socială vor fi asimilate, acolo unde este posibil, cu prestațiile de securitate socială. Cât privește domeniile luate în considerație, art. 3 al Regulamentului nr. 883/2004 prevede că dispozițiile înscrise în el se vor aplica legislației ce acoperă următoarele ramuri ale securității sociale:¹²

- a) prestația de boală;
- b) prestația de maternitate și cea echivalentă de paternitate;
- c) prestații de invaliditate;
- d) prestații de limită de vârstă;
- e) pensia de urmaș;
- f) prestațiile în cazul unor accidente de muncă și boli profesionale;
- g) ajutorul de deces;
- h) ajutorul de șomaj;
- i) prestația prepensie;
- j) indemnizația familială.

Acest Regulament se va aplica tuturor sistemelor de securitate socială generale și speciale, bazate pe contribuții sau necontributive, precum și sistemelor legate de obligațiile unui angajator sau armator. Preambulul Regulamentului nr. 883/2004 subliniază că este necesar să se respecte caracteristicile speciale ale legislației naționale privind securitatea socială și să se realizeze doar un sistem de coordonare, în cadrul acestei coordonări fiind necesar a se garanta tratamentul egal în Comunitate, conform diferitelor legislații naționale, pentru persoanele în cauză.

NOTE

¹ M. Bulgaru, M. Dilion, Concepte fundamentale ale asistenței sociale (note de curs), Chișinău.

² Art. 2, alin. 1 din Legea nr. 47/2006, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 239/16.03.2006.

³ Art. 2, alin. 2 din Legea nr. 47/2006, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 239/16.03.2006,

⁴ Dr. Eufemia Vieriu, dr. Dumitru Vieriu, Dreptul muncii, București: Pro Universitaria, 2010.

⁵ Art. 2, alin. (4) din O.U.G. nr. 111/2010 publicată în Monitorul Oficial al României nr. 830 din 10.12.2010.

⁶ Art. 30, alin. (1) și (2) din O.U.G. nr. 111 din 10.12.2010 publicată în Monitorul Oficial al României nr. 830 din 10.12.2010.

⁷ Art. 16, alin. (1) din Legea nr. 277/30.12.2010 privind alocația pentru susținerea familiei publicată în Monitorul Oficial al României nr. 889 din 30.12.2010.

⁸ Art. 4, alin. 1,2 și 4 și art. 6 alin. (1) din Legea nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii, republicată în Monitorul Oficial al României nr. 300 din 07.05.2009.

⁹ Art.1, alin. 1 și 2 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2010, modificată prin Legea nr. 195/28.10.2010.

¹⁰ Art. 1, pct. 1 din O.U.G. nr. 57/2009 pentru modificarea Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat.

¹¹ Art. 261, alin. 1 din Legea nr. 416/2001 modificată și completată prin Legea nr. 276/2010, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 888/30.12.2010.

¹² Dreptul muncii, Reglementări Interne și Comunitare, 2007, Ediția a II-a, completată și revizuită, prof. univ., dr. Nicolae Voiculescu.

BIBLIOGRAFIE

1. M. Bulgaru, M. Dilion, *Concepte fundamentale ale asistenței sociale* (note de curs), Chișinău
2. Dr. Eufemia Vieriu, dr. Dumitru Vieriu, *Dreptul muncii*, Editura Pro Universitaria, București, 2010.
3. Prof. univ., dr. Nicolae Voiculescu, *Dreptul muncii. Reglementări interne și comunitare*, 2007, Ediția a II-a, completată și revizuită.
4. Legea nr. 47/2006, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 239/16.03.2006.
5. O.U.G. nr. 111/2010 publicată în Monitorul Oficial al României nr. 830 din 10.12.2010.
6. Legea nr. 277/30.12.2010 privind alocația pentru susținerea familiei publicată în Monitorul Oficial al României nr. 889 din 30.12.2010.
7. Legea nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii, republicată în Monitorul Oficial al României nr. 300 din 07.05.2009.
8. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2010, modificată prin Legea nr. 195/28.10.2010.
9. O.U.G. nr. 57/2009 pentru modificarea Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat.
10. Legea nr. 416/2001 modificată și completată prin Legea nr. 276/2010, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 888/30.12.2010.

Prezentat: 28 martie 2012.

E-mail: bajenaru@rambler.ru